

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V opravi prejema mesečno . . 1.70
== Sobota. Izdaja ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

== Inserati: ==
 Enostojna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročila oznanila zabavala, esmitice itd.:
 enoslojna pettivrsta po 18 viz.
== Poslano: ==
 enostojna pettivrsta po 30 viz.
 Izhaja vsak dan, izvenredno se-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna pretoga vsaki red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici številka 6 III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona številka 74 ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
 pošne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 12 strani.

Telefonska in brzojavna poročila.

KRANJSKI DEŽELNI ZBOR.

Dunaj. Deželni zbor kranjski se
 snide v petek, 9. januarja 1914.

NIŽJEAVSTRIJSKI DEŽELNI ZBOR.

Dunaj. Nižjeavstrijski deželni zbor
 se skliče 7. januarja 1914.

† ZALESKI.

Meran. Tukaj je 24. t. m. umrl fi-
 nančni minister Venceslav Zaleski.

ENGEL VODI DALJE FINANČNO MI- NISTRSTVO. — RUSINSKE ZAHTE- VE. — GOSPOSKA ZBORNICA IZ- PREMENILA ZAKON O OSEBNODO- DOHODNINSKEM DAVKU.

Dunaj. Posle finančnega ministr-
 stva bo vodil še nadalje sekcijski šef
 Engel. Definitivno se finančno mini-
 strstvo zasede šele po zjasnjenju parla-
 mentarnega položaja in je gališki na-
 mestnik Korytovski danes z grofom
 Stürgkhom glede tega konferiral. Za-
 leskijevo truplo se pokoplje na central-
 nem pokopališču v Lvovu in bo pri po-
 grebu cesarja zastopal nadceremonijs-
 ki mojster grof Choloniewski. — Vče-
 raj se je vršil strankarski shod ukra-
 jinske stranke, na katerem je poročal
 posl. Lewickij. Shod je sprejel več re-
 solucij, ki zahtevajo varstvo narodnih
 pravic Rusinov zlasti glede volivne re-
 forme in šolstva. — Davčni odsek go-
 sposke zbornice je predložil svoje po-
 ročilo glede novele k zakonu o osebnodo-
 hodninskem davku. Odsek predlaga
 celo vrsto izprememb pri skali za do-
 hodke do 10.000 K, kjer hoče dohodni-
 no povsod zvišati. (Od 10.000 K dalje
 visoki gospodje dohodninskega davka
 seveda nočejo zvišati.) Tudi se izreka
 proti zvišanju eksistenčnega minima
 na 1600 K.

ODLIKOVANA MINISTRA.

Dunaj. Trgovinskemu ministru dr.
 Rudolfu Schuster pl. Bonnottu in po-
 ljedelskemu ministru Francu Zenkerju
 je podeljen red železne krone I. raz-
 reda.

DELEGACIJI.

Dunaj. Prihodnje zasedanje av-
 strijske in ogrske delegacije se začne
 2. marca prih. leta v Budimpešti.

ODSTOP ŠEFA GENERALNEGA ŠTABA.

Dunaj. V vojaških krogih se z go-
 tovoštvom govori, da šef generalnega šta-
 ba Conrad plem. Hötendorf začetkom
 1. 1914 odstopi.

BOSANSKI SABOR.

Sarajevo. Saboru, ki se 29. t. m.
 skliče, se predvsem predloži jezikovni
 zakon, glasom katerega bo srbsko-hr-
 vatski jezik zunanji in notranji uradni
 jezik pri vseh civilnih oblasteh in v
 vseh šolah, zunanji uradni jezik pa pri
 železnicah.

NAŠI DREADNOUGHTI.

Dunaj. Novi dreadnoughti, ki se
 zgrade kot nadomestilo za zastarani
 »Monarch«-razred, dobe vsak po deset
 topov 35.5 cm kalibra. Top je dolg 15.9
 metrov, cev je težka 70.200 kg, kroglica
 710 kg, naboj smodnika 215 kg, začetna
 hitrost 800 m, kroglica prebije oklep de-
 bel 110 cm. Prihodnji dreadnoughti pa,
 ki se zgrade kot nadomestilo za »Habs-
 burge«-razred, dobe baje 38 cm kaliber-
 ske topove.

URADNIŠKO VPRAŠANJE.

Dunaj. Službena pragmatika stopi
 v veljavo prvega onega meseca, ki
 siedi publika ijl zakona in sicer z od-
 škodnino od dne 1. septembra 1913 da-
 lje. Glede termina sankcije, ki je bila
 obliubljena za januar, pa se ni še nič-

sar sklenilo. — Vest o draginjski do-
 kladi železniškim uradnikom se dem-
 dentuje.

KHUEN HEDERVARY ZOPET MINISTER.

Budimpešta. Tu se govori, da se
 pripravlja velika izprememba v politi-
 ki in da bo Khuen Hedervary postal
 ministrski predsednik.

AKCIJE ORIENTSKE ŽELEZNICE NISO VEČ V AVSTRIJSKIH ROKAH.

Belgrad. »Srbska korespondenca«
 trdi, da se večina akcij Orientskih žele-
 znic ne nahaja več v rokah avstrijs-
 kih akcijonarjev. Grof Berchtold je
 namreč za časa balkanske vojske več
 avstrijskih podjetnikov nagovoril, da
 pokupijo nad polovico akcij Orientske
 železnice, da bi imela Avstro-Ogrska
 odločilni vpliv pri razvoju tega vpraša-
 nja. Sedaj se je baje pokazalo, da se
 te akcije niso plačale, ampak zvečina
 le deponirale. Zdjaj pa so po zadržilu
 »Srbske korespondence« te akcije zo-
 pet pokupili Francozi, tako da imajo ti
 glavno besedo pri Orientski železnici.

ČRNOGORSKA KRALJICA HUDO BOLNA.

Cetinje. Zdravstveno stanje kra-
 ljice Milene se je zelo poslabšalo.

EKSPOZE FRANCOSKEGA ZUNAN- JEGA MINISTRA O ZUNANJI POLI- TIKI FRANCIJE. — VELIKE KONCE- SIJE V PRILGO FRANCOSKEMU KA- TOLIŠKEMU PROTEKTORATU NA BALKANU.

Pariz. Ministrski predsednik in mi-
 nister za zunanje zadeve Doumergue
 je v odseku za zunanje zadeve podal
 ekspozé o zunanji politiki Francije za
 časa balkanske krize. Glavne njegove
 misli so sledeče: Francija je delovala v
 popolnem sporazumu z Rusijo in An-
 glijo. Sultan je podpisal s Francijo po-
 gođbo glede francoskih cerkva, šol in
 dobrodelnih zadev v Turčiji, tako da
 bodo ti zavodi odlej popolnoma odte-
 gnjeni turški upravi; francoski podani-
 ki pa pridejo popolnoma pod konzular-
 no sodstvo in se bodo tudi samo po
 francoskih konzulatih zaprli, če kaj za-
 grešijo, celo v slučaju preiskovalnega
 postopanja. Tudi s Srbijo, Grčijo in
 Bulgarijo je Francija glede katoliških
 zavodov sklenila tozadevne pogodbe. V
 Damasku in Mosulu se ustanovita
 obrtni šoli. Libanonsko prebivalstvo
 dobi upravne koncesije. V Turčiji in-
 teresirani francoski kapitali znašajo 3
 milijarde. Srbija je že sprejela prin-
 cip, da ima odpasti nanjo del turškega
 državnega dolga; upati je, da to store
 tudi ostale balkanske države. Turška
 carinska uprava se v interesu franco-
 skih agrareev in industrijcev reformi-
 ra. V Anatoliji, Armeniji in Siriji se
 zgradi francoska železnica, dolga 2400
 km. Dosegle so se koncesije in prista-
 niške zgradbe v Jaffi, Kajfi, Tripoliju,
 Heraklidi in Sneboli. Srbija da veliko
 dobav francoski industriji. Istotako
 Grčija, kjer deluje dalje tudi francoska
 vojaška misija. Princa Wieda je Fran-
 cija kot albanskega vladarja tem rajši
 pripoznala, ker ima zveze z Rumunijo,
 ki je velika prijateljica Francije in je
 najmogočnejši faktor ravnotežja na
 Balkanu. Z Rusijo se Francija prizade-
 va doseči enakopravnost vseh narod-
 nosti v Armeniji.

TURČIJA SE Z RUSIJO IN FRANCIJO DOBRO RAZUME. — IZBOLJŠANJE BALKANSKEGA POLOŽAJA.

Carigrad. Vest nemških in franco-
 skih listov, da je Rusija v zadevi imeno-
 vanja pruskega generala Limana za
 poveljnika I. turškega zbora zahtevala
 od Turčije kompenzacij in da je Tur-
 čija to odklonila, je popolnoma izmiš-
 ljena. Pogovor med ruskim poslani-
 kom in velikim vezirjem je soglasje
 med Turčijo in Rusijo le povečal. Tudi
 ruski poslanik energično dementuje

nasprotne vesti. Tudi med Francijo in
 Turčijo vlada pristržno razmerje in se
 je dosegel tozadeven sporazum. (Glej
 ekspozé ministra Doumergueja!) Sploh
 se je položaj na Balkanu znatno izboljšal
 in grede ruski, francoski in nemški
 poslanik na dopust.

FORAZUM MED TURČIJO IN RUSIJO.

Carigrad. Med turško in rusko vlad-
 do se je dosegel glede nemške vojaške
 misije sporazum. General Liman ostane
 na poveljnik I. turškega armadnega
 zbora pod pogojem, da v slučaju vojske
 svoje mesto takoj odloži.

ORANŽASTA KNJIGA.

Peterburg. Zunanje ministrstvo iz-
 da o diplomatičnih dogodkih tekom
 balkanske vojske »oranžasto knjigo«,
 ki najvažnejših stvari seveda ne bo po-
 vedala.

VOJNA MOČ SRBIJE.

Belgrad. Po novem vojnem načrtu
 bo imela Srbija 14 divizij I. poziva in
 14 divizij II. poziva, vsaka divizija po
 20.000 mož, tako da bo Srbija razpo-
 laganja v vojnem času s 560.000 možmi.

POŠTNA UNIJA MED SRBIJO, RU- MUNIJO IN GRČIJO.

Dunaj. Poštna in brzojavna unija
 med Srbijo, Rumunijo in Grčijo je skle-
 njena.

TURKI DELAJO SLOVESNE OB- LJUBE.

Carigrad. Veliki vezir je ruskemu
 in nemškemu poslaniku naznanil, da
 se bodo reforme za Armenijo slovesno
 inavgurirale.

IZDAJALEC JANINE.

Dunaj. »Albanische Correspondenz«
 poroča, da bo bivši poveljnik Jani-
 ne Essad-paša, ki se je vrnil iz gr-
 škega ujetništva, zaradi izdajalstva po-
 stavljen pred vojno sodišče.

TUDI V SRBIJI SE OBSTRUIRA.

Belgrad. Pri otvoritvi skupščine je
 opozicija dvorano zapustila, da je
 skupščina postala nesklepčna. Skup-
 ščina se je odgodila do ponedeljka. Pa-
 šičev kabinet bo demisioniral in bo Pa-
 šič bržčas še danes kralju derzljivo
 predložil.

GENADIJEV ODSTOPIL.

Sofija. Minister za zunanje zadeve
 Genadijev je končno le odstopil. Car je
 demisijo sprejel. Provizorično bo zu-
 nanje zadeve vodil Radoslavov. Defini-
 tivno bo zunanje ministrstvo bržčas
 prevzel finančni minister Tončev.

SANDANSKI JE ŠE ŽIV IN DELUJE DALJE.

Berolin. »Frankf. Ztg.« poroča iz
 Soluna, da je znani Sandanski odpoto-
 val iz Melnika v Sofijo, da se tam spo-
 razume glede nameravanega vpada
 bulgarskih četašev v Grčijo in Srbijo.
 Pri Melniku je že zbranih veliko četa-
 šev.

RUSOFILIZEM.

Sofia. Bulgarska vlada je za raz-
 sodnika v bulgarskosrbnem sporu za-
 radi meje pri Radovsiču imenovala ru-
 skega generala Holmsena.

JAGOW BO DISCIPLINIRAN?

Berolin. Kanclerjevo glas. »Nordd.
 Allg. Ztg.« se obrača proti berlinske-
 mu policijskemu predsedniku Jagowu,
 ki je v »Kreuzzeitung« kritiziral ob-
 sodbo poročnika Forstnerja od strani
 vojaškega sodišča, in pravi, da bo vlad-
 do tozadevno ukrenila.

ZAPUŠČINA KARDINALA RAMPOLLE.

Rim. Zapuščina kardinala Ram-
 polle, ki je bil zelo bogat, ne presega
 pol milijona. To pohaja od tega, ker je
 rajnik silno veliko porabil za umetni-

ske restauracije cerkva. Samo za re-
 stauracijo cerkve Sv. Cecilije je izdal
 300.000 lir, za baziliko Sv. Petra 100.000
 lir, 70.000 lir je še nedavno daroval za
 mramorne pilastre v tej cerkvi. Veliki
 rajnik je silno mnogo razdal tudi re-
 vežen. Velikansko vrednost predstav-
 ljajo dragi kamni, ki so vsi darovi su-
 verenov rajniku. Med njimi se nahaja-
 jo n. pr. tabatijere z monogrami daro-
 valcev v brilantih, križi, prstani, naj-
 večjo vrednost pa reprezentira pet od-
 likovanj v samih najdragocenejših bril-
 antih. Dragocenosti vzbujajo občudo-
 vanje prvih juvelirjev. Rajnik se trdno
 blagajne ni imel, dragocenosti pa so
 nagromadene ena na drugo v veliki
 navadni skrinji. Skrbel je le za one re-
 dove, ki se imajo po smrti podeliteljem
 vrniti in ki so boljše spravljene. Glas-
 som listov je državni pravdnik proti
 nekemu kardinalovemu komornemu
 slugi dvignil obtožbo, češ da je skril
 oporoko iz leta 1910.

NASLEDNIK KARDIN. RAMPOLLE.

Rim. Kot naslednik kardinala
 Rampolle se imenuje kardinal van
 Rossum, ki je bil papežev delegat na
 mednarodnem evharističnem kongresu
 na Dunaju.

JAPONSKA PODPIRA MEHIKANCE.

Pariz. Listi poročajo, da so se v
 mehiških vodah pojavile japonske
 bojne ladje. Japonska ne dopusti, da bi
 Amerikanci, ki se sicer vohče prehudo
 bahajo, Mehiko napadli.

VELIKANSKA NESREČA V CALU- METU.

New York. V Calumetu se je za-
 štrajkujoče delavce priredila v neki ve-
 liki šupi božičnica. Šupa je imela en
 sam izhod. Navzočih je bilo blizu 700
 ljudi. Ko so se sveče na božičnem dre-
 vesu prižgale, je nekdo zaklical: »O-
 genj!« Vsed tega je nastala strašna pa-
 nika, 30 žena in 47 otrok je bilo poman-
 dranih do smrti, 100 oseb ranjenih. (V
 Calumetu je, kakor znano, velika slo-
 venska naselbina.)

Pariz. »Journal« poroča o straho-
 viti nesreči v Calumetu še sledeče:
 Klic »Ogenj!« je izustil nek ogrski ru-
 dar. Neka žena se je vrgla proti njemu,
 da ne bi več kričal, a že se je panika
 vseh polastila, dasi ognja ni bilo nobe-
 nega. Več sto oseb je klic ponavljalo. V
 dveh urah je bil izhod, dvorana in del
 ceste posut z zmečkanimi trupli, kate-
 rih je 83. Mnogo rodbin je prišlo ob vse
 otroke. Nek rudar, kojega ime je še ne-
 znano, je za hip z nadčloveško močjo
 naval na vrata ustavil, da je moglo več
 otrok vrun, a so ga kmalu podrli in po-
 mandrali.

SMRTNA KOSA.

Dunaj. Tu je umrl nižjeavstrijski
 deželni poslanec in rumunski general-
 ni konzul Alfred vitez Lindheim.

VELIKA ZAPUŠČINA ZA JUDOVSKO OBRTNIKE.

Černovice. Trgovec Tittinger je za-
 pustil judovski kulturni občini 2 mili-
 jona kron za podporo revnim obrtni-
 kom.

ŠEST MESECEV ARESTA, KER NI PRISOSTVOVAL SV. MAŠI.

Cadix. Polkovnik Labrador je bil
 obsojen na 6 mesecev aresta, ker se je
 pred sklicanjem vojnega sodišča, kate-
 remu je predsedoval, branil prisostvo-
 vati sveti maši.

VEDRINEZ.

Pariz. Aviatik Vadrinez, ki se je bil,
 kakor znano, podal na pot iz Nancyja
 preko Prage, Dunaja, Belgrada in So-
 fije v Carigrad, je dospel zdaj s svojim
 aeroplanom po zraku v Tripolis.

EKSPLOZIJA NA LAŠKEM.

Torre Annunziata. Tu se je v neki
 tovarni za ognjemetalne predmete zgo-
 dil eksplozija, 14 oseb je ubitih.

»HACKERBRÄU« POGOREL.

Monakovo. Znani »Hackerbräu« je pogorel. Škoda znaša 300.000 M.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Antwerpen. Sin nizozemskega ministrskega predsednika Kort van der Linden je bil pri neki železniški nesreči ubit.

ŽENO USTRELIL.

Moskva. Bankir Šojubin je svojo ženo zaradi nezvestobe ustrelil.

VELIKI VIHARJI NA JAPONSKEM.

Tokio. Ob japonski obali divjajo veliki viharji. Valovi so potopili več manjših ladij. 70 ribičev je utonilo.

KONČAN ŠTRAJK.

Pariz. Mesarski pomočniki so danes zopet začeli z delom.

Po volitvah.

Odgovor dopisunu iz Tržiča v »Savi«.

Na osebne napade ne odgovarjam in prepustim odgovornost razsodnosti volivcev, tako S. L. S. — kakor tudi liberalne stranke, ako so si tako omejenega moža, kakor se v »Savi« trdi, za župana izbrali.

Zavrtni pa moram odločno, zahtevam liberalnih agitatorjev, ki se zgražajo nad tem, da sem si kot župan drznil v imenu zaupnikov S. L. S., sporočiti našemu vrlemu poslancu g. dr. Gregoriču zahvalo za njegove velike zasluge, katere si je v prid našega trga pridobil in ga zaprositi, naj blagovoli tudi zana-prej sprejeti naši kandidaturu, za kar sem bil od tukajšnjih zaupnikov S. L. S. pozvan.

Ti ljudje naj ne mislijo, da se bom ustrašil njih kričanja, ne bojim se njih terorizma in njih tulenje me ne bode odvrnilo, da bi ne vstregel pozivu svojih somišljenikov.

Da sem bil tudi od odbornikov liberalne stranke za župana izvoljen, to ne upravičuje zahteve, da bi zato moral plesati po liberalni piščalki, marveč naj pripoznajo, da so le liberalni odborniki tisti, ki so prišli v občinski zastop edino vsled kompromisa s S. L. S. in da je bilo nam ponudeno 15 mest v občinski odbor, ako bi bili mi hoteli glasovati le za 3 nemške odbornike, kar smo pa mi odklonili.

Zakaj torej toliko kričanja? Morda da bi zakrili dejstvo, da se bratite z Nemci in si ležite v objemu? Sicer bi ne upili, ako se vam mirno pokaže, da se beseda, katera se je rodila v Vaših možganih in katero ste že mesece neprestano gonili, vam samim najbolj prilaga. Le ne zgražajte se nad lastnimi umotvori.

Franc Ahačič, župan v Tržiču.

Zora

glasilo katol. nar. dijaštva.

Ce pišem te vrstice, jih pišem iz tega namena, da opozorim našo katoliško javnost, odnosno našo katoliško inteligenco v sredi njenega dela med ljudstvom na katol. nar. dijaško organizacijo, ki je ob slavnostnih prilikah tolikrat predmet navdušenih govorov. Dejstvo naše dobe je, da se za probleme naroda zanima že študirajoča mladina. Zgodaj se pojavi danes v razvoju narodovega voditeljstva poleg tendence izobraziti se tendenca izobraževati dru-

ge. V ta namen ne zadostuje več dijaštvu, samo uživati plodove duševnega dela v življenju samem stoječih mož, ampak hoče — in to hotenje je postalo v teku zadnjih dvajsetih let njegova dolžnost — tudi samo producirati. Odtod naša organizacija, odtod nieno glasilo »Zora«. Tu notri so naše misli, tu notri je naše srce, tu notri so načrti našega dela, slika perspektiv za bodočnost. Ob tem se naša organizacija kot živ organizem samovzgoje; iz svojega osnovnega principa, katoliškega principa izvira njegova rast in čim jasnejše so smeri naše samovzgoje, čim jasnejše poti našega napredka — in to sliko moremo gledati edino v »Zori« — tem lažje obračunamo s preteklostjo in zamislimo bodočnost. To je idealna stran »Zore«. Toda njenemu idealnemu poletu zastavi pot realnost, v našem slučaju finančno vprašanje. Z njegovo rešitvijo rešimo življenje tolikim načrtom, ki jih gojimo z »Zoro«, tolikim načrtom, ki izvirajo iz misli samovzgoje. Dijaštvo naše izpolnjuje pri današnjih gmotnih razmerah skromno, ali vendar razveseljivo svoje dolžnosti v tem oziru. Naš klic veljaj naši inteligenci!

Kaj je današnja študirajoča mladina? Ona je po zahtevi časa zgodnji izraz aktivnosti, ki je stopila namesto romantične prejšnjih dob. Zato niso misli mlade inteligence tuje mislim starejše, nasprotno v starejši lahko vzbudimo z mladimi načrti nove sile. To in pa skrb za vsestransko izobraževanje v vrstah inteligentnega naraščaja je, kar priporoča, da se gg. izven dijaških vrst naroče na »Zoro«, zlasti še, ko je v letošnjem letom postala tudi uradni glasnik kat. akad. starešinstva. — Ko je izšla prva številka 20. letnika in se poslala gospodom lajškega kot duhovskega stanu na ogled, jih je list veliko število vrnilo. Res je, prva številka ni bila še, kot bi morala biti, povedala je le s programnimi besedami, kaj hoče. Nismo pa ostali samo pri besedah, druga številka je že pokazala, da izvršujemo, kar smo zasnovali. Drugič pa nasleduje kat. nar. dijaška organizacija le idealne cilje in se ne more ozirati na to, ali koristi s tem kakemu podjetju. V »Zori« smo že prosili, naj dosežanji gg. naročniki širijo v svojih krogih naš list; danes izrekamo javno to prošnjo. Temu ne dodajamo nikakih izrecnih obljub, le toliko rečemo, načrti uredništva, ki slonijo na zgorajšnjih mislih, bi se izpeljali, ako bi imeli več naročnikov, kot jih neobhodno potrebujemo za našemu število primerno glasilo. Ako s temi vrsticami vzbudimo v naši javnosti zanimanje za notranje gibanje kat. dijaštva in z 20. letnikom, v katerega je »Zora« stopila pomnožimo število naročnikov, smo dosegli svoj namen. Zato boste hvaležni izprva uredništvo in upravništvo, pozneje pa vsa naša organizacija.

Madonin žongler.

(Gostovanje hrv. opere v Ljubljani.)

Temeljna misel libreta: vsako dobro dejanje, še tako priprosto in neznanstveno, je Bogu ljubo. Vsak, še tako priprost človek lahko Bogu služi, ki ima dopadaje nad njim, ki mu odpira zaklade svojih milosti prav kot največjemu umetniku. Ubogi žongler je neuk v vseh vedah in umetnostih. Ko vsi menih Marijo po svoje časte: eden s čopičem, drugi z dletom in kladivom,

tretji z vzvišeno pesmico, četrti s slavnostno kantato, peti kot vnet pevec, i. t. d. — samo ubogi žongler nima daru, ki bi si ga upal prinesiti v dar Kraljici majnika, kapli njegova umetnost je profana, nevrhedna svetega kraja in nevrhedna vzvišenosti Madone.

Tedaj se izpodbode svete legenda brata Bonifacija, legenda o roži, ki je preprosta bila njeno Dete pred sovražnikom. Tudi on se ojunaci, ko je kapela prispela, se priplazi pred Madono in ji kaže svojo umetnost. Sredi razuzdanega sveta, kljub svojim razposajenim pesmim, ki jih mora peti za vsakdanji kruh, si je ohranil preprosti žongler živo vero v srcu. Ko poje himno o vinu: Pater noster, Aleluja, Credo, se prej opraviči pred Marijo, naj mu ne šteje tega v zlo, ker je noče žaliti.

Plačilo mu je javno zadoščenje pred vsem samostanom in večna slava: bleščeči sijaj, zlata krona mu obda ob smrti glavo: priprosti žongler je svetnik.

Prav tako dostojna in resna je glasba, ki se besedilo posebno lepo prilaga. Bujna je žonglerjeva himna svobodi, ko se od nje poslavlja, nežno, pobožno liričen je zbor: Ave coeleste lilium.

Žonglerjevo vlogo je pel Jastrzabski. Pel je izborno z znano dostojnostjo in globoko resnostjo. Tudi igra mu je bila izborna. Užitek nam je bila himna prvega dejanja, krasno je interpretiral zbežanost, omahovanje med novim poklicem in starim, dovršena mu je bila igra i spev vseskozi, posebno lep, dostojen in umerjen je bil v zadnji sceni: pred smrtjo in ob smrti. No smrt pravičnika mora biti tudi na odru blažena, povsem drugačna kot ona samomorilcev brezbožnežev. K vlogi pa bi topot pripomnili, da si predstavljamo žonglerja malodrugajčnega. Postava — naj se nam oprusti opazko — je bila v okviru celote malo preveč plastična.

Dostojen, zelo primeren, živ prijor je bil g. Vušković. Njegove vrline smo že našli. S posebnega priznanja vredno konsekvencnostjo je vedno častiljiv, resen in ne vsakdanji, to tudi v nastopni sceni, ko vabi žonglerja v samostan, kjer se tudi za »želodec« dobro skrbi.

Posebno priznanjepa danes Toši Lesiću, ki je bil izvrsten kuhar. Vloga ni vloga klovna, dostojna skozi in skozi, samo drastično značilna je, dana jej je tudi naloga posredovalca. Kar se pred očmi ne godi, pa je za igro važno in značilno, to pripoveduje Bonifacij. Lesić je ostal ves čas v dostojnem tonu in kretajah, nedostojnosti, persiflaži se ni niti približal. To povdarjamo, ker smo pri nas vajeni drugače. Ljudje naj vidijo, predvsem igralci, da ni vse vsakdanji ton in žonglerstvo z galerijskimi simpatijami.

Druge vloge: kipar, slikar, pesnik in glasbenik, so bile vse dobre v smislu celote, posebej omenjamo Lowczynskega in Kondrackega.

Zbor je bil dober, zlasti točen v težki partiji prvega dejanja; orkester sicer točen in zelo dober kot vedno, morda vendar malo preslab. Izredno nam je ugajal part orkestra (solist) v prvem in zadnjem dejanju pri spremljevanju žonglerjevega speva. Topot je imel harist važno vlogo.

Režija je bila dobra. K celotnemu vtisu pripomnimo, da nas moti kip drugega dejanja. Ali ne bi bila mogoča živa Madona, ista kot nastopa poz-

neje ter naj bi kip v 2. dejanju stal tudi bolj v ozadju. Če kipar klikne v 3. dejanju svojemu umotvoru posebej svoj pozdrav, je težko najti zvezo med kipom 2. in 3. dejanja; njegov klik je neumljiv. Komperzarija je bila sicer dostojna vseskozi, moti pa preveč noslanja in preveč zaspanca za harmonijem. Kar ni bistveno za razpletanje dejanja, pa je možnost vsaj za milimeter premakniti četverkot okvira v romboeder, naj se pob vsakim pogojem opusti: celoti v prid in vzgoji v dobro.

Opero je vodil kapelnik Albini. Prekrasno opero sredi januarja ponove kot nedeljsko popoldansko ljudsko predstavo. B.

MORNARICA EVROPSKIH DRŽAV.

Glasom Weyerjewe »Mornariške knjige« bodo imele evropske države koncem 1913 linijskih bojnih ladij: Anglija 57, Francija 20, Rusija 8, Nemčija 33, Avstrija 14, Italija 11, torej tripelententa 85, trozveza 58. — Križark bodo v istem času imele: Anglija 43, Francija 19, Rusija 6, Nemčija 13, Avstrija 2, Italija 9, torej tripelententa 68, trozveza 24. — Dreadnoughtov bodo imele koncem 1913: Anglija 18, Francija 8, Rusija —, Nemčija 13, Avstrija 2, Italija 3, torej tripelententa 26, trozveza 18. — Dreadnoughtskih križark bodo imele: Anglija 9, Nemčija 4, torej tripelententa 9, trozveza 4. — V istem času pa se bo nahajalo v gradbenem stanju ladij: Anglija 14, Francija 9, Rusija 7, Nemčija 6, Avstrija 2, Italija 3, torej tripelententa 30, trozveza 11. — Ako vpoštevamo skupno število dreadnoughtov in drugih še modernih bojnih ladij, imajo koncem 1913 ladij: Anglija 75, Francija 28, Rusija 8, Nemčija 46, Avstrija 16, Italija 14. — Vseh križark pa imajo v tem času: Anglija 52, Francija 19, Rusija 6, Nemčija 17, Avstrija 2, Italija 9, torej tripelententa 111 linijskih ladij, 77 križark, trozveza 76 linijskih ladij, 28 križark.

Idrijske novice.

i Volivcem idrijskega sodnega okraja. Hvala Vam, da ste se tako čvrsto držali, dasi ni bilo mogoče prirediti povsod pravočasno shode, ki ste jih želeli. Niso vas premotile ne mamljive fraze, ne podla obrekovanja nasprotnikov. Idrijskim volivcem pa kličemo še posebej: le tako naprej, nismo v Idriji strančica, ampak mogočna stranka, ki naj se le malo še utrdi in okrepi in vsake zveze proti njej bodo brezuspšne. Pogumno torej naprej! — Kat. politično društvo za idrijski sodni okraj.

i Lepo božično darilo so prejele naše čipkarice. Ministrstvo ima 150.000 kron na razpolago za pospeševanje obrti in zavodov, ki podpirajo kako obrt. Za čipkarske šole na Slovenskem je bilo okoli 4000 K določenih. Idrija je od tega dobila 1399 K 50 vin. Te naj se razdele kot nagrada, kot pohvalna premija med najbolj pridne in najbolj izurjene rudarske hčere, učenke kakor tudi obiskovalke, frekventantnie našega čipkarskega tečaja. Poleg tega je še naša direkcija darovala za božičnico 120K, ki naj se kot površna nagrada po eno krono razdele med rudarske hčere. — V torek popoldne ob 3. uri so se zbrali učiteljstvo in lokalni odbor v šolskih prostorih, v treh sobah so čakale učenske na srebrne kronice. Gosp. dekan jim

Boltatu Pepe.

Pred vultvam in pu vultvah.

(Dalje.)

»No, no; sej sm vedu, de vam um napravu en puseben velele vesele, če se um spet pulotu pulitke in stopu u služba našga milga naruda. Sprevidu sm, de b blu use glih še mejčkn prehmaj, de b stopu u penzjon. Moje muči sa čile kokr šternedvejetletnga gurenjskega fanta; moj duh bister, kokr potok Kokra ub izvire. In tak muže nisa za u perzjon, če nisa preleni. Lenobe pa men tud na more nubeden naprej metat, sej

sm sturu pu navad zmeri še več kokr b m blu treba nardit, in marskerkat ste m metal cokla pud noge, de ste me mal zadržal, de nism naredu — preveč.«

»Zlate sa toje besede, lub moj Ivane. Res, de nas je toja agilnašt učaseli precej kuštala; al kar je res, tu je pa res: toj uspehi sa bli tak, de usi stroški na udvagaja nhne tože. Še enkrat t pivem, de me nezrečensk veseli, de misleš stopt u služba dumuvine in nam pumagat pregajnat nadležne klerekalce. Kar izber s vullun ukraj, ker misleš kandederat. Jest za soja useba b t prpuroču, de b kandederu u iblansk ukole in nas na ta viža rešu ta nar bl navarnga našga nasprotnka, gspuda deželnga glavvarja. Tu b ble dve muhe na en žlak: znebi b se tega, ke nam ta nar bl prese-da in ti b lohka ratu deželng glavvar, ke če se ta reč dobr preudar, morš ti ratat ta nar mn saj deželng glavvar, ke nazaj vnder na morš jt. Deželng glavvar, deželng predsednk, al pa menister; tu sa stopne zate.«

»Ne, doktore; u iblansk ukole na um kandederu. Ta mandat že rad prepestim kermu drugem. Jest um kandederu raj za mest Iblana. Tu je moj pulje!«

»Ti, Ivane; za Iblana mama pa že kandedate pustauone, če prou jh še nisma predstaul jaunast. Iz Iblana na u nč. Iz srca m je hedu, de t u tem tzi-

re na morm pustrečt. Usi druh kraji sa t na razpulagajne pu Kranjskem. Kar izvol s izbrat, pa te uma p za kandedata. U Iblan um kandedat, jest, Dolfe, dohtar Nuvak in pa prelesar Rajsnar, u splošn kuri pa naš vrlji Bolču Pepe.«

»Bolču Pepe?! Deleč sma pršli! Zakaj pa ne raj Boltatu Pepe, ke je brihtn, za usaka reč prpraun, zna pa tud več ket hruške peč.«

»No, sej jest b na mou nč prot nem, če b blu naš; pa Boltatu Pepe ni naš, kokr veš; klerekalca pa jest teži videm, ket cegana. Sej veš, kua sm jest soje čase reku pr »Rož«: klerekalce morm uničt, pa če pade prou cela Krajnska spet u nemškutarske ruke! Bolču Pepe je pa naš, skus in skus naš. Pa putrpežliv člouk je, ke nam iz roke je, če ni drgač, in takeh ldi nam je treba.«

»No, če t je Bolču Pepe tku h src prrasu, pa Ribnkarja den na dilca —«

»Ribnkarja prauš! Cela Iblana nam zrebilera, če b nega pustl ubsedet. Sej ga vnder puznaš, kašn je. On ni tih, če b mu mlinsk kamen prvezu na jezek. Men, pu pravie rečen, ni pro nč zajnj; zatu ke on je tku sojaglaun, de s na da nč dupvedat. Velike križe mama iz nim, pa se ga ne morma udkrižat. Jest sm že tku mal ciku, de nej pesi deželng zbor in se nej raj kašnnga družga zanj bl prpravnga dela pulot. Al tu t je blu

vogn u streh. Čez osemdeset centimetru je skoču ud tal, kokr je ugvanen, in tku mu je šou jezek, de mu je še pol eneh dobreh deset menut kar naprej migu, ke je že jeynu guvort. Kua pa češ pol iz takmu čluvekam? Ta nar bulš, de ga pestiš pr gmah, de dela kar če.«

»Kokr vidm, zame nimate prustora u Iblan. Kokr čte, um pa kandederu ket samustojn kandedat za Iblana. Pusedce s pa sami seb prpište.«

»Oh, Ivan; ti m delaš je velika krevice! Kdu b t dau raj iblansk mandat, kokr jest! Še soja b t udstopu, če b na blu že use tku lepu napelan. A t ni use glih če kandederaš ke na kmeteh; zavle mene ker češ, use t dam na frej vola.«

»De b prou salamihškg pugoru, kene! Vi b se m pa pol smejal. Jest čm ena gvišna kandedatura, ker vem, de um zmagu, in tu je edin Iblana.«

»Ne, Ivan, bod pameten in na kruš desceplina. Sej nam gre že tku use naskriz. Še ti nam začn zgaga delat, pa sma tam ker muh ni. Sej me puznaš; jest sm toj prjatu, ta nar bulš prjatu. Kri b dau zate; al tle te pa na morm uslišat!«

»Kokr češ! Jest sm sturu soja stran-karska doužnost, de sm teb, ket predsednbe stranke, in soja kandedatura. Če ja nčdeš sa, sej smen de mar, kej uš brau plakate, de Ivan Ribnar kandedera u Iblan ket samustoin kandedat.

je v nagovoru kazal, koliko se za Idrijo stori! Ravno kar je iz Dolenjskega došlo na njega pismo, v katerem prosijo navodila, kako bi tudi tam vpeljali med zanemarjene otroke čipkarsko obrt. Zadovoljni bi bili, ko bi le 20 vin, na dan zaslužili. Radi bi delali, sodišče jim gre na roko, a ni dela in zaslužka. V Idriji pa se lepi denarci dobe za domačo obrt. Koliko vzroka imajo učence biti hvaležne raznim pospeševalcem čipkarstva ravno v teh praznikih, a tudi med letom naj vedno pohajajo v učne sobe, pazljivo slede navodilom učitelje! Dandanes, ko je tolika konkurenca, se le pravilno in solidno delo zamore prodati. Ako se v mladih letih zamudi pridobiti si spretnost, se pozneje ne more več doseči, in lahko nas drugi kraji posebno na Češkem, Tirolskem in v Galiciji prehitijo, da mi zaostanemo. Takrat ne bodo šle naše čipke v denar in tako lepe nagrade, kakor je danes tu, bodo odpadle. — Zanimivo je bilo gledati, kako se jim je razjasnil obraz, ko so se jim na roko štele svitile kronice, male komaj šest let stare so dobile po 3 K, druge bolj odraslene po zmožnosti in pridnosti po 5, 8, 9 in celo 10 kron. Skupno se je razdelilo 1519 K 50 vin., kaj ne, lepo darilo za božične praznike mlademu naraščanju.

i Prodaja posesti. Hišni posestnik in c. kr. pisar v Idriji Karel Lapajne naznanja tem potom slavnemu občinstvu, da proda svoje posestvo v »Pronutu« h. št. 296 pod ugodnimi pogoji; oglašiti se je pri njemu.

i Lepo božično veselico napravi Katol. del. družba v Idriji v nedeljo 28. decembra ob pol 8. uri zvečer v Didičevi dvorani. Poleg pevskih točk in živih slik se bodo igrala »Kjer ljubezen, tam Bog«, igra v enem dejanju, katero je po Leo Tolstega povesti priredil naš nekdanji sodnik Fr. Milčinski.

Dnevne novice.

Volitve v okrajnih cestnih odborih. Za ljubljansko okolico so izvoljeni: načelnik g. župan A. Belec, namestnik g. deželni poslanec F. Košak, preglednik g. Anton Vilfan. Kot sedež cestnega odbora se predlaga deželni odboru št. Vid nad Ljubljano. — V črnomaljskem okraju so izvoljeni: načelnik g. Josip Doltar, župan, namestnik g. Jurij König, župnik, preglednik g. Janez Bohte, tajnik g. Šiler. — V idrijskem okraju: načelnik g. Didič, namestnik g. Lenger, preglednik g. župan Svetličič. — V višnjegorskem okraju: načelnik g. J. Erjavec, župan, namestnik župan Franc Mandelj.

Heil Reiser in Pöstotnigg! Da je v Trzinu profesor Reiser v nemškem jeziku vabil nemške nacionalce, naj volijo liberalnega Sokola, je jako značilno. Razumeli so ga, in Nemci so res volili Sokolskega starosta proti dr. Gregoriču! Liberalna stranka res ni ne narodna, ne napredna. Če treba, se Sokol obleče v turnarja, in Pestotnik postane Pöstotnigg. Heil!

Elektrika za Moravsko. 15. t. m. se je v Brnu vršila enketa o preskrbi cele moravske dežele z elektriko. K enketi so v obilnem številu prišli strokovnjaki in prizadeti javni in zasebni kro-

gi. Enketa se je v glavnem izrekla za tozadevna načela in načrte ministerialnega svetnika prof. dr. Krasnega. Vsa dežela se ima sistematično preskrbeti z električno lučjo in močjo; v to svrhu se po vsej deželi zgrade električne naprave, izrabljajoč naravne vire za proizvodnjo sile: premogove sklade in vode. Če obstoječe privatne električne naprave se bodo združile z ostalimi napravami in se bo sploh celo podjetje organiziralo kot mešano - javno, tako da bo sodeloval zasebni in javni kapital in bo obrat v racionalnih tehniško-trgovskih rokah. Skupna potrebščina bi znašala 180.000 kilovatov, zgradbeni stroški pa okroglo 100 milijonov kron.

+ Nerodna »Narodova« laž. Prazniki so tu. Vsak si želi za to priliko kaj boljega za prigrizek. To ve tudi »Slov. Narod«, zato je prinesel svojim bralcem za praznike precejšnjo kost, da jo morajo obirati. V sobotni številki prinaša dolg članek, v katerem dolži klerikalce, da so krivi poloma Glavne posojilnice: največ pa je zakrivila pri tem Zadruga zveza, za katero je baje celih pet let opravljal vohunsko službo bivši ravnatelj celjske zveze g. Jošt. Stvar pa je sledeča, kakor smo se informirali na pristojnem mestu: L. 1904 se je res pogajala Zadruga zveza v Ljubljani s tedanjim ravnateljem celjske Zadruga zveze g. Joštom. Pogajanja pa niso uspela in se tudi pogodba ni sklenila, kar je člankarju oziroma njegovemu informatorju dobro znano. Kljub temu pa je ta človek toliko drzen, da si upa trditi, da je bil g. Jošt že od leta 1905 v službi Zadruga zveze v Ljubljani. V isti sapi pa na drugem mestu svojega članka pripoveduje, da je g. Jošt odpovedal šele 25. maja 1910 svojo službo v Celju, zapustil jo pa 19. julija 1910. Že to dejstvo kaže njegovo resnicoljubnost v prav čudni luči. Vsa njegova konfuznost pa se kaže v tem, da smatra ukradeni načrt pogodbe za službeno pogodbo samo. Čisto nič ga tudi ne ženira zagotavljati na drugi strani, da je načrt pogodbe ostal le načrt in da se ni podpisal. Z isto drznostjo dolži Zadruga zvezo, da je ona kriva poloma Glavne posojilnice. O krivdi pri polomu Glavne posojilnice v Ljubljani se ne kaže prerekati. Vsa zadeva je bila tako vsestransko pojasnjena v sodni dvorani, da je to za sodnike kakor tudi za treznomisleče ljudi zadostovalo. Res so imeli nekateri »klerikalci« z Glavno opraviti, toda to le v toliko, da so v svoji lahkomišelnosti zaupali liberalcem svoj težko prihranjeni denar, ali da so nekateri iskali pri njih posojila. Oboji pa so sedaj tepeni. To pa je ravno nauk našim ljudem, da denarja ni nikdar zaupati liberalcem! Ravno izkušnja z Glavno posojilnico bi morala ljudi izmodriti, da liberalcem ni v nobenem oziru zaupati. Če pa nekaterim ljudem polom Glavne posojilnice ni še odprl oči, naj si pa ogledajo še vzorno liberalno gospodarstvo pri njihovih ustanovah n. pr. Zvezi slovenskih zadrug, Agro-Merkurju, Kreditni banki, kočevski, moravski posojilnici itd. Mislimo, da bodo imeli potem dovolj.

— Iz državne službe. Ministrski tajnik ministrstva javnih del Viljem Haas je odlikovan z vitežkim križcem Leopoldovega reda. — Red železne

voln ruke mecou.

In vilitve sa ble kunčane pu celem Kranjskem in prše sa na vrsta vilitve u trgousk zbornic. Gespud Hribar se je na vs jutr praznčen ubleku, navihu s brke in ke je prerajtu, de morja bt vilitve tud u trgousk zbornic že kunčane, pudau se je u trgouska zbornica u usm sojem veličastvu, de b sprejeu vušila sojeh prjatlu. Srce mu je touku samga vesela, kokr kladu u kašnmo plauže, ke je stopu pučas pu štengah. Na vrh šteng, pred uratem trgouske zbornice s je še enkat uddehno, pupravo s brke in prtisnu na kluka. »Zdela me boja ubsul, ket čmri in ud ušh plati m uja du nel nasprut klici: »Ziuja naš puslanč!« s je mislu in kar dhtou je ud samga vesela. Al ke je udperu urata in stopu u zbornica, utihnel je use in mš b se šlišala, če b letela pu sob. Namest, de b mu prjatli stiskal roka, sa se mu udmekval, kokr de b mou kolara. Gespud Ivan Hribar je mou težka zimka sukna na seb in tud zbornica je bla dobr zakurjena, al mraz mu je use glih pretresu kustil. In ke mu je pršou gespu dohtar Taučar iz puvešena glava, kokr zgrevan grešnk nasprut in mu jeclaje puvedu, de sta zvolena dva druga, zaskepletal sa gespude Hribari samga mraza zube; zaviu se je se bl u soja sukna, ubru se in — udšou. Ke je stopu dol pu štengah pa je mrmrou sam med saba: »Nahvaležnost je plača svetla!« in: »Buh me vari prjatlu, souražniku se um pa že sam ubvarvu!«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

krona 3. razreda je podeljen I. državnemu tajniku v Mariboru Viktorju Verderber. — Sodni načelnik in c. kr. okr. sodnik dr. Viktor Pavliček je premeščen iz Soštanja v Gor. Grad.

— Trije požari na sveti večer. V Preserju pri Ljubljani pogorelo je na sveti večer gospodarsko poslopje župnišča. Ogenj je nastal, kakor se sodi, vsled lahkomišljenosti otrok, ki so k polnočnici grede metali razne užigalne stvari okrog poslopja. Domača in podpeška požarna bramba sta vrlo gasili celo noč. — Na Cirkniku župnija Velika Dolina je ogenj upepelil na sveti dan med deseto mašo gospodarsko poslopje Martinu Galič. Zorelo je vse. Ljudje nimajo živeža ne klaje živina. Revež je že drugič pogorel in bil samo za 300 K zavarovan. Pri Božjem Detetu usmilito se dobra srca reveža in pošljite darove na župni urad Velika Dolina pošta Jesenice na Dolenjskem. — Ogenj je na sveti večer upepelil na samem stoječo Cvenkljevo šupo iz Leš z gospodarskim orodjem in nekaj vozmi mrve in nastilje. Škode 500 K. **Zažgal je pijani Janez Kocijan iz Leš, ki se je še isti večer obesil v domači šupi.** Ko so orožniki mrliča pregledali, so zapazili, da ima črevlje in hlače zelo užgane in posebno eno nogo močno opečeno. Iz tega se da sklepati, da ni požgal nameroma, da si je marveč hotel samo posvetiti in poiskati pripravnih vislic, in je v pijanosti po nevedoma zapalil in potem s teptanjem gasil — pa ni več mogel.

— Škandal v nižjeavstrijskem dež. odboru. Dunajski listi poročajo: Te dni je dunajsko dež. sodišče za civ. stvari v nenavzočnosti toženke izreklo razsodbo na ločitev zakona med dunajskim zasebnim uradnikom Avgustom Wagnerjem in njegovo ženo Leonido, in sicer radi izključne krivde njegove žene, ki je prekršila zakonsko zvestobo in ga zapustila. Ta zadeva ima naslednjo zgodovino: Avgust Wagner je bil že lani zapazil, da njegova žena prezaupno občuje z deželnim odbornikom vladnim svetnikom prof. Sturmom, s katerim je Wagnerja vezalo politično prijateljstvo. Nekega dne je pa Wagnerjeva žena nenadoma brez vsake sledi izginila. Po dolgem poizvedovanju je Wagner končno dognal, da je njegova žena dobila potni list za inozemstvo, in sicer na izrečno nalogo dežel. odbornika prof. Sturm. Wagner je nato prepotoval vso Evropo za svojo ženo, katero je končno z odločno pomočjo avstroogrškega zunanjega ministrstva našel na Angleškem. Wagner je dognal, da je njegova žena ondi živela in se izdajala za bližnjo sorodnico prof. Sturm, ki jo je večkrat obiskaval in s katerim je hodila na razna zabavna potovanja. Vse to si je dal Wagner s sodelovanjem konzularnih uradnikov protokolarično potrditi, nakar je vložil tožbo na ločitev zakona in — kakor že gori omenjeno — tudi dosegel tozadevno razsodbo. Politični nasprotniki krčansko-socialne stranke bodo seveda ta vse obsodbe vreden dogodek izrabili, kar ugleda dunajskih kršč. socialcev ne bo povečalo. Ta žalostni slučaj pa jasno kaže in priča, da spadajo na odlična in vodilna mesta katol. strank ne samo ljudje, ki katoliško govore, ampak katoliško žive. Drugače so stranki samo v pohujšanje in propast.

— Umrl je v Kranju nagloma ponoči g. Janko Pollak, trgovec s čevlji. adela ga je kap. Zapuščča tri nepreskrbljena otroke.

— Nov odvetnik v Kranju. V Kranju se naseli kot odvetnik g. dr. Ferdinand Černe, odvetnik v Trstu.

— Zimski šport v Bohinju. Iz Bohinjske Bistrice nam poročajo, da je tam hud mraz, sankališče v izbornem stanu, drsališče »Danica« močan in dober let za drsat, smučti v višjih legah.

— »Triglav« spuščen v morje. 23. t. m. zjutraj so spustili v Reki iz ladjedelnice »Danubius« v morje novega torpedovca »Triglave«.

— Učni tečaj z razstreljivi (dinamitom) bo imel 31. t. m. opoldne gosp. Humek v bližnji postaje na Ježici.

Šišensko prosvetno društvo priredi dne 4. januarja ob pol peti uri popoldne v Rokodolskem domu (Komenškega ulica št. 12), ljubko igro v štirih dejanjih »Dve mater«. Predprodaja vstopnic v društvenih prostorih.

— Umrl je v Kranju g. Anton Eržen, c. kr. finančni nadpaznik v pok., star 69 let.

— Knjige »Maticе Slovenske« se dotiskujejo. Med letošnjimi knjigami utegne največ zanimanja vzbuditi izvirni roman »Gospodin Franjo« iz peresa g. pisatelja Podlimbarskega in pa knjiga g. pisatelja Podlimbarskega in pa knjiga »Hrvatsko-srbske narodne pesmi« (junaške). Roman ima za snov zelo aktualno narodno - kulturno vprašanje. Hrvatsko-srbske narodne pesmi imajo obširne stvarne uvode in jezikovni ko-

mentar; nekaj jih izide v cirilici; dodan bo knjigi tudi zemljevid pokrajina, ki se omenjajo v pesmih.

— Šmartno pri Litiži. Dne 30. nov. je napravilo tukajšnje izobraževalno društvo pevski in glasbeni koncert v proslavo sv. Cecilije, katerega je vodil tukajšnji organist g. Ivan Rus. Najlepše točke vzporeda so bili mešani zbori od preproste po Hubadu prirejane: »Je pa davi slanica padla« do moderne Schwabove: »Zlate kangljice.« Lep vtis je napravila tudi zunanja razvrstitev pevcev po številu 53. Moškemu zboru se je poznalo, da ni imel dovolj skupnih vaj za težko skladbo Ipavčevo: »Oblačku.« Godbeni del je bil sicer lep, pa za navadno ljudstvo skoraj preteško razumljiv. Bouvinovi: »Glasbeni utrinki« s I. in II. vijolino, čelo, klavirjem in harmonijem so namreč popolnoma moderni. — V celoti je bil koncert za naše za petje nadarjeno ljudstvo nekaj novega, pa tudi mikavnega. Zato naj bi tudi v prihodnosti društvo izvrševalo svoje izobraževalno delo potom sličnih prireditev.

— Jih že imajo. Tako so upili ljudje po Karteljevem, ko je orožništvo odgnalo znane tatice Kebelej hčere Rozalijo, Mico in Jožefo. Za časa ognja v Mokronogu je zmanjkalo tamošnjemu posestniku 1200 K. — Isti dan je bil tam sejm in so bile te ženske na sejm. V Dobrničah so menjale obžgan stotake. Hišna preiskava je tudi dognala, da imajo obžgan denar, zato so jih prijeli in zapri. Mati sedi večletn jecho v Begunjah.

— Nesreča dveh rojakov. V Willen W. Va sta se težko ponesrečila rojak Jakob Martinčič, doma iz Jezera in njegov svak Anton Obreza, doma iz Dolenje vasi pri Cirknici. Sedaj se nahajata v bolnišnici v Charleston, W. Va.

— Vpokojen je načelnik davčnega urada v Mariboru, višji davčni nadzornik Anton Rohrer po 41letni službeni dobi.

— Premestitev županijske oblasti iz Ogulina na Sušak? Na županijski skupščini reško-modruške velike županije, ki se je te dni vršila v Ogulinu, je imel priti na dnevni red med drugim predlog veleposestnika Gjura Ružiča, da naj se sklene premestitev županijske oblasti, kraljevega finančnega ravnateljstva in kr. sodnega stola iz Ogulina na Sušak pri Reki. Predlog je bil odgoden na prihodno skupščino.

— Sekčni načelnik je postal ministrski tajnik poljedelskega ministrstva dr. Evgen vitez pl. Kopetzky.

— Število podčastnikov, ki služijo čez čas, se je leta 1912 pomnožilo za 700, leta 1913 pa za 1700 podčastnikov, tako da služi zdaj v naši armadi 18.000 podčastnikov čez postavno službeno dobo.

— Umril je svojo ženo rojak Štefan Lončar v Steeltonu, Pa. v Ameriki. Prerezal ji je vrat, ker ni hotela zjutraj vstati in napolniti njegove torbice z lunčom. Morilec je pobegnil.

— Za prazen nič ustrelil človeka. V Bezenovu pri Mitrovici sta soseda Kosta Nikšić in brivec Niko Jurišić živela dolgo let v najlepšem prijateljstvu. Te jeseni je pa Nikšiću neke noči z dvorišča zmanjkalo večje število opeke in kot tata je začel sumiti brivca Jurišiča, kar mu je tudi povedal v obraz. Vnela se je med njima jeza in nagajala sta si, kolikor sta mogla. Ob neki priliki sta se pa zopet sporekla na ulici in se končno začela pretepati, a so ju sosede ločili. Jurišić je šel na to v svojo brivnico, Nikšić pa je tekel domu po nabito puško. Ko se je vrnil pred brivnico, je začel klicati Jurišiča, naj pride ven, da ga ubije. Jurišičeva žena je odprla vrata in ta hip je porabil Nikšić, da je pomeril na brivca, ki je hitel v kuhinjo. Zadel ga je v srce in je bil brivec v hipu mrtev. Te dni je bil Nikšić, ki je oče 7 otrok, radi tega uboja obsojen na 6 let težke ječe.

— Nagloma je umrl na srčni kapi v Steeltonu Pa. v Ameriki Josip Pibernik, doma iz Novega mesta. Pred mnogimi leti je bil spoštovan čevljarški mojster v Metliki.

— Telefon v Dalmaciji. Telefonska proga Šibenik—Drniš—Ruin se otvori 1. 1915. in so stroški proračunani na 49.500 K.

— Nove finančne direkcije v Bosni se otvorijo z novim letom v Banjaluki, Bihacu, Mostaru, Sarajevu, Travniku in Tizli.

Geneno božično darilo. Dama: »Kakšno božično darilo pa boste letos poklonili svojemu soprogu?« Druga dama: »Sto finih smodk.« Prva dama: »Ste pa gotovo veliko zanje dali?« Druga dama: »O, niti vinarja! Zadnje mesece sem vsak dan po eno izmahnila iz moževega zabožčka za cigare in jih tako polagoma nabrala sto, ne da bi mož kaj opazil. Sedaj bo pa silno vesel mo-

pa je vn. Zdeje te pa na um več zadržov, ke vem, de maš dost za uprout.« In gespud Ivan Hribar je tou uzet klubuk in zapestet gespud dohtar Taučarjuva pisarna iz trdnem namenam kandederat ket samustojn kandemat.

»Ne, ne, Ivane; tku se pa nauva ket stara prjatla lučila! Nak, tku pa ne!« puskoču je gespud dohtar Taučar pukonc in iz ubema rukama zagrabu gespuda Hribarja in ga putlaču nazaj na stou. »Ivan; za kua mama pa trgouska zbornica! Če kandederaš ket kandemat trgouske zbornice, t na more falit.«

»Men je prou! Neki gvišnga more bt, al se pa pustaum na lastne nuge.«

»Trgouska zbornica je gvišna, tu veš; in jest t dam tlela moja roka, de te uma pustaul za kandedata,« putulažu je gespud dohtar Taučar gespuda Hribarja; al ke sta s segla u roka in se puslivila, zasvetu je gespude dohtar Taučar tku en čudn vogn u učeh, tku en čudn vogn, de ni za dupuvedat. Gespud Hribar ni zapazu u učeh sojga prjatla tega čudnga vogna, zatu ke mu je gledu ke nekam čez rama, kokr punavad; biu pa je trdu prepričan, de u čez ene par dni že spet deželni puslanč in tku naprej in zaduvoln je biu sam iz saba, še bl pa — iz sojmo prjatlam — —

Vulitve sa se vršile in gespud Hribar se je lepu u pest smejaui, ke sa se kandedati med saba peglal in kampal prou pu foršrift, de sa kar cujne letele ud nh. »Jest um pa lepu brez usake mu je pršou u deželni zbor«, s je mislu lepu na tihem gespud Hribar in s je zadu-

jega daru, češ, da sem popolnoma pogodila njegov okus.

— Opozarja se na inserat vnotrščica Ivana Ogrina na Lavercl.

Ljubljanske novice.

Ij Občinski svet ljubljanski ima izredno sejo v torek. Na dnevnem redu je poročilo o proračunu mestnega zaklada za leto 1914.

Ij P. Tadej Gregorič je umrl v tukajšnjem franč. samostanu dne 26. decembra ob pol 6. uri po dolgi mučni bolezni. Rodil se je 28. marca 1. 1831. v Sodražici. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 2. uri. Več o plemenitem pokojniku prihodnjič.

Ij Gg. pevce »Ljubljane« prosimo, da se potrudijo k skušnji radi Silvestrovega večera danes ob 8. uri zvečer in jutri ob 11. uri dopoldne v društvene prostore. To obvestilo velja za vabilo.

Ij Hrvaška opera bo zopet gostovala v Ljubljani dne 2. in 3. januarja z operama »Carmen« in »Aido« z gospo Horvatovo.

Ij Nezgode in smrtne nesreče v božičnih praznikih. Alvizijo Trošt, osemdesetletno mestno revno v Ljubljani, je zadel včeraj v Zvezdi, ko je hotela v cerkev, mrtvoud in je danes umrla. — Teodor Klenovšek, hotelski sluga pri »Slonu« v Ljubljani, se je na sveti dan zvečer začel pričati s 19-letno sobarico Marijo Jelen pri dr. Furlanu, ker ni hotela z njim vum, in jo pretepel in osuval. Policija je oba aretirala, ker je pa Marija na policiji Teodorju odpustila, so Klenovška izpustili. Ta pa je Jelenovi milo vrnil z nedragim in jo vnovič tako nabil, da je padla v nezavest. Njo so prepeljali v bolnico, njega pa v arest. — 13-letni Ivan Lenart, sin pisarja v Bohoričevi ulici v Ljubljani, je včeraj pri drsanju tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. — Pipanov Jože je Ignacija Ribarja, gruntnarjevega sina, sunil z nožem tako hudo, da bo fant v bolnišnici najbrže vsak hip umrl.

Ij »Klub Danilova« v Ameriki. Gospa Danilova je ustanovila v New Yorku »Klub Danilova«, ki je dne 6. decembra v »Thalia Hall« napravil dramatični in pevski večer. Glavne točke so bile v rokah gospe Danilove in gospe Kremovske.

Ij Podružnica ljubljana I. avstrijskega društva državnih uslužbencev, priredi, kakor smo že svoječasno poročali, dne 10. januarja 1914 v veliki dvorani hotela »Union« predpustno zabavo v korist pomočnemu skladu. Vstopnina znaša 1 K. Ker je smoter te prireditve vseskozi humanitaren, — iz tega sklada se namreč obdarujejo onemogli člani in njih vdove ter sirote —, je pričakovati, da slavno občinstvo v kar največjem številu poseti to prireditev. Godbo preskrbi slavni orkester c. in kr. pešpolka št. 47 grof Beck v Gorici. Odbor ne šteti za žrtvami, da bo ta večer vreden sovrstnik vsem enakim prireditvam, — če jih ne bo nadkriljeval.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Frančiška Ravnikar, branjevka, 66 let. — Anton Miklavčič, žagar, 57 let. — Ignacij Podlogar, ubožec, 26 let. — Ivan Konstantin, delavec, 34 let. — Vera Podmelnik, rejenska, 8 mesecev. — Anton Prusnik, bivši čevljar, 77 let. — Neža Zuponi, gostačeva žena, 84 let. — Primož Toni, bivši čevljar, 79 let. — Josip Suhadolnik, dminar, 63 let.

Ij Velik dobrotnik v našem mestu je gos. lekarnar Gabrijel Piccoli. Povodom svojega 40-letnega stanovskega jubileja je razdelil sledeča darila: Osrednjemu svetu Vincencijeve družbe in mladeniškem varstvu istega društva znesek 150 K, stolni konferenci istega društva 150 K, društvu za otroško varstvo in mladeniško skrb za ljubljanski okraj 50 K, otroški bolnici 100 K, društvu za bolne na pljučih 200 K, mestnim ubogim 200 K, društvu za oskrb ubogih 100 K, društvu lekarnarjev za dobrodelne namene na Dunaju 200 K, za zvonove nove cerkve sv. Jožefa 50 K. — Gospod Piccoli je tudi tekem 25 let, sirotišnici Marianum in zavodu Lichenthuam brezplačno zdravila oddajal. Bog ohrani blagega dobrotnika, ki je tudi eden najdobrodelnjših članov stolne konference, Vincencijeve družbe, še mnoga leta zdravega, v blagor krščanske dobrodelnosti.

Ij V predpustu 1914 priredi ljubljanska krajevna skupina avstrijskega mornariškega društva v veliki dvorani hotela Union dva koncerta pri pogrnenih mizah. Člani in njih rodbine imajo prost vstop, nečlani plačajo 1 K vstopnine. Odbor krajevne skupine bo cenjenim članom pričetkom meseca januarja ob enem z novimi izkaznicami za leto 1914 dal dostaviti tudi proste vstopnice za imenovani dve prireditvi. Odbor na-

proša vsakega člana najvljudneje, da za novo leto pridobi društvu kar največ novih članov. Imena novih članov naj se blagovolijo naznaniti pismeno ali ustmeno društvu blagajniku gospodu poštnemu oficijalu Levartu v Ljubljani, poštna palača. — Poleti priredi krajevna skupina dvadnevni izlet ob Adriji z zelo znižanimi cenami za društvene člane.

Ij Predavanje v Rokodelskem domu. Rojstvo Zveličarjevo in dogodki iz njegove mladosti so bili v vseh časih najlepši predmet slikarjem. Prav srčna misel je bila, prirediti skioptične slike tozadevnih podob slavnih umetnikov. Prireditev je bila v nedeljo v Rokodelskem domu. V krasnem predavanju je pojasnjeval slike preč. g. knez-škof. tajnik Josip Dostal, ki je po svojem bogatem znanju in pravem umetniškem okusu zlasti sposoben tolmač lepih umetnin. Da so bile skioptične slike same popolnoma dovršene predložene, je zasluga preč. g. kateheta uršulinske meščanske šole Ivana Tomažiča, ki je vodil skioptično reprodukcijo slik. Poleg božičnih podob smo videli tudi kraje v Sveti deželi, kjer so se dogodki vršili, tako da je bila vsa prireditev v resnici zanimiva in podučna.

Ij Ljubljanski šahovski klub je priredil 20. t. m. v kavarni »Union« simultansko šahovsko igro. Dr. Milan Vidmar je igral naenkrat proti 20 deloma dobrim igralcem. Kakor ni bilo drugače pričakovati, je dobil tekem 2¼ ure 17 partij, izgubil samo 2 in sicer proti profesor L. Vagaji in dijaku Z. Fakinu ter remiziral z zasebnim uradnikom A. Dolencem. — Dr. M. Vidmar, ki je igral že v več mednarodnih turnirjih, spada med najmočnejše sodobne šahovske igralce. Preselil se je pred kratkim v Ljubljano in obljubil svoje sodelovanje v šahovskem klubu. Šahovski klub ima odslej svoje igralne večere v kavarni »Union« ob ponedeljkih, sredah in sobotah od 8. ure dalje.

25 LET GENERAL PEHOTE.

Kapitan prve arcijske telesne straže, bivši načelnik generalnega štaba grof Beck je 23. t. m. praznoval 25-letnico, odkar je general pehote.

Pomenljive besede predsednika severno-ameriških zedinjenih držav: W. Wilsona.

Neobhodno je potrebno, da je vse naše politično delovanje odkrito.

Potrebno je pa tudi, da družba pozna svoje lastno gospodarsko življenje. Prepovedati se mora skrivanje velikih modernih transakcij, izvzemši morebiti one osebe, ki žrtvujejo lastni svoj kapital in lastno svojo energijo. Gospodarski čini morajo istotako biti odkriti kakor politični.

Katera je tedaj prava metoda v politiki? Prava metoda v politiki je ona, ki javno in odkrito razpravlja, ki ima odprte karte, in se ne omejuje na »je-robski svet« ali pa na »črni kabinet«, in katero lahko vsak pošten človek gleda in sodi.

Dajte ljudstvu vlado nazaj!

Če pravim, dajte ljudstvu vlado nazaj, nimam v mislih nobene demagogije, nočem reči, da nam je potrebno ljudstvo, ki vse uniči in razdere. Moj namen je, da ljudstvo posejude ona mesta, ki so njegova. Jaz trdim, da spada vlada ljudstvu, ki ima pravico zahtevati, da se mu odkrijejo vse tajnosti, ker le na ta način ljudstvo lahko svojo politiko uravna.

Proti trustom.

Nevarnost za državo niso sindikati posameznih podjetij, nevarnost tvori sindikat sindikatov, kakor železnice, tvornice, velikih rudnikov, za izrabo vodnih sil dežele. Vsi ti sindikati sindikatov zasledujejo, ker eno sega v drugo, s svojimi velikimi aparati upravnih svetov in ravnateljstev le »skupne interese«, kateri interesi so pa veliko večji, kakor posamezni sindikati, ki javno poslušajo.

Proti monopolom.

Monopoli izključujejo vsako izboljšanje, ker vsako zboljšanje vrže »prejšnjo« v stran. »Zboljšanje« zmanjšuje vrednost starih produktov vsaj navidezno in zaradi tega je tudi pozitivni vzrok nič zboljšati.

Lastnina in človeštvo.

Lastnina je le orodje človeštva, človeštvo ni nikdar orodje lastnine. Ljudje so poceni, stroji so dragi. Ravnatelja pohvalijo, če varuje dragi stroj, ne pohvalijo ga pa, če varuje že itak preobloženega človeka. Igrate se lahko s človekom, nadomestite ga lahko takoj z drugim, igrati se pa ne morete z našimi

dragimi stroji, in jih nadomestiti z drugimi. Tudi niste vajeni spoznati človeka za neobhodno potrebo, za činitelja v mašineriji vseh naših podjetij. Čas je že, da zavzame lastnina v primeri s človeštvom drugo in ne prvo mesto.

Prava prostost.

Zakaj sedanje dobe bi moral pomagati individualiju. Pomagati mu mora, in čuvati, da se lahko prosto giblje. To je vse, a jako mnogo. Dandanes je prost biti vse kaj drugega, kakor biti samemu sebi prepuščen.

Napredek.

Če ne spravite postav v sklad z dejstvi, tem huje za postavne in ne za dejstva. Vedno sledi postava dejstvom, ki jo vlečejo. Le tista postava je v nevarnosti, ki koraka pred ustanovljenimi dejstvi, ker se ne more držati, če ta dejstva v resnici nastanejo. Postava se je sklenila na temelju šimernih in izmišljenih predpogojev.

Kar zahteva napredek, ali kar želi, je dovoljenje, v dobi, v kateri je »razvoj« in »evolucija« le znanstveni pojem, razlagati konstitucijo in spoznati jo, da je narod nekaj živega in ne stroj. Postave so se prej naredile, če sta se poznala delodajalec in delojemalec, če so bile lastnosti enega drugemu znane, in sta se smatrala oba kot človeka. To se sedaj več ne godi.

V resnici nas obvlada dandanes veliki gospodarski zistem, ki nima srca.

W. Wilsonov program.

Ustvariti moramo ljudstvu sreče, izločiti moramo iz politike, iz kupčij, iz industrije vsako neenako postopanje bodisi katerekoli kupčije na ta način, da odstranimo prednost pri carini, neenako postopanje pri železnica, in ne zapiramo kredit, sploh vse opustiti, kar tlači »malega moža«. Humanizirati moramo industrijo, pa ne s trustom, nego z vdejtvovanjem postav, ki obvaruje pred nezdodami, v slučaju poškodbe odškodnino nudi, higijeno predpisuje, delavski čas pametno uredi, garantira pravico zborovanja, sploh vse določi, kar zahteva vest dežele kot pravico delavca. Ojunačiti moramo ljudstvo, navdušiti ga s socialno pravico, in primernim plačilom, da odpremo vrata sreče vsem enako.

Nahajamo se tedaj pred revolucijo, nektravo; Amerika ni za prelivanje krvi. Nahajamo se pred tiho revolucijo, v kateri bo Amerika dokazala, da ume od nje vedno priznane ideale prestaviti v praktično življenje, in si osigurati vesoljnosti, ne pa interesom posameznikov služečo vlado.

Velik Silvestrov večer v Unionu!

Zadnje vesti.

NOVI NAČELNIK METLIŠKEGA CESTNEGA ODBORA.

Metlika. Načelnikom cestnega odbora metliškega okraja je izvoljen bivši dež. poslanec g. Matjašič.

GROF STÜRGKH OB BOLNIŠKI POSTELJI SVOJE MATERE.

Dunaj. Ministrski predsednik grof Stürgkh se je odpeljal na grad Halbenrain na Štajersko k smrtnonevarno oboleli svoji materi.

ZASEDANJE HRVAŠKEGA SABORA.

Zagreb. Vse z napeto radovednostjo pričakuje današnje otvoritvene seje hrvaškega sabora. Vstopnice na galerije so bile že pred dnevi vse oddane. Dopoldne je bila slovesna sv. maša v stolnici, nato je sledila verifikacija mandatov in volitev predsedstva. Obstrukcije državnopravnih strank se ni bati.

OGRSKA DELEGACIJA.

Budimpešta. Ogrska delegacija je imela danes zadnjo sejo. Konstatirala se je soglasnost sklepov avstrijske in ogrske delegacije.

MIRNO ZASEDANJE BULGARSKEGA SOBRANJA.

Sofija. Radoslavov je odstopil po konferenci z voditelji strank. Ker je z odstopom Genadijeva izpolnjena glavna zahteva agrarcev in socialistov, je upati na mirno zasedanje sobranja.

TURČIJA KUPUJE LADJE.

Carigrad. Potrjuje se, da je Turčija kupila od brazilske vlade dreaunaut za 3 milijone 115.000 funtov šterlingov.

RUSIJA IN MONGOLIJA.

London. Vlada Mongolije je sklenila ruske častnike inструкторje nadomestiti z nemškimi.

SMRT V BOŽIČNI NOČI.

Kodanj. Na sveto noč se je potopilo več ribiških čolnov, 19 ribičev je utonilo.

Razne stvari.

Kako se oblačijo kraljice. Neki angleški časopis poroča, kako se evropske vladarice oblačijo. Večinoma niso naklonjene modnim novotarijam, zato jih modni »strokovnjaki« opravljajo, češ, da se komaj ena med njimi v resnici dobro in moderno oblači. Zanimivo je, da Angleži trde, da se med vsemi evropskimi kraljicami ume najlepši oblačiti — nemška cesarica; o njej je znano, da si pretežni del svojih oblek da delati v Berlinu in le tu in tam kako malenkost naroči iz Londona, Pariza ali Dunaja. Vsega skup izda nemška cesarica za obleko po 40.000 mark na leto — ravno polovico manj nego holandska kraljica Viljemina. Kljub temu imajo modni kritiki ravno Viljmino najbolj na piki, češ, da se najneokusnejše oblači, to pa zato, ker iz ozirrov na narodnost daje zaslužiti le domačim modnim umetnikom in umetnicam in prav ničesar ne naroča v inozemstvu. Italijanska kraljica Helena izda na leto za svojo obleko po 60.000 mark; ljubi mirne, nekričeče barve in kroje in se navadno ne peha za modni novostmi. Najprostejše med vsemi vladaricami se oblači ruska carica, ki izda na leto le 20.000 mark za svoje obleke, dasi ima mnogo višje dohodke nego druge kraljice. Angleška kraljica Mary izda za obleko na leto po 40.000 mark; navadno se malo ozira na modo, modne pretiranosti pa naravnost sovraži. Tako je na primer tudi svojim dvornim damam dala razumeti, da v svoji bližini ne trpi večernih oblek brez rokavov ali globoko izrezanih in tudi ne prozornih nogovic. Najbolj se drži vseh modnih novosti španska kraljica Viktorija, ki že zato ni vedno posebno okusno oblečena. Vse obleke in klobuke naroča izključno v Parizu in izda na leto okroglo 100.000 mark za obleko.

Demonstracija budimpeštanskih izvoščakov. 300 budimpeštanskih izvoščakov se je 23. t. m. demonstrativno pripeljal v ministr. predsedstvo in v notranje ministrstvo, ker budimpeštanska občina ne drži, kar je glede na njih koncesije obetala. Če ne bi demonstracija pomagala, pravijo, da se peljejo na Dunaj k cesarju.

Namesto prešiča sebe usmrtil. Iz Arada na Ogrskem poročajo: Parjameški kmet Matušič se je pripravil, da zakolje prešiča. V ustih je držal ostro nabrušen nož. Prešič se je pa Matušiču izmuznil iz rok in ušel, o čemer je Matušič padel na obraz. Pri tem se mu je nož zarinil v usta in mu odrezal jezik. Predno so domači opazili nesrečo, je Matušič že izkrvavel.

Dva trgovca z deklicami prijeta. Na postaji Stranice so prišli dva trgovca z deklicami, ker sta v nekem zaboju hotela čez mejo neko s kloroformom omošteno deklico prepeljati.

Kronično zaprtje odpravite z uporabo primerne sredstva. Po mnogostranskih znanstvenih izkušnjah je dokazano, da je za take slučaje najboljša Franc Jožefova grenčica, ki izvira kot staroznan Franc Jožefov zdravilni volec v Budimu (Budimpešta). Tudi pri nadaljni uporabi ta izvzgetna rudnica ne škoduje, temveč vedno hitro in zanesljivo uredi odvajanje. Naravna Franc Jožefova grenčica, ki se že dolgo vrsto let vporablja tudi na japonskih zdravniških univerzah, zasluži res priznanje, ki ga uživa v vseh delih sveta. Vsaka lekarna, boljša drogerija in prodajalnica rudninskih voda ima naravno Franc Jožefovo grenčico v zalogi, tako, da si jo vsak lahko pe ceni kupi.

C. kr. generalno ravnateljstvo za držav. loterijo je priredilo 42. drž. loter. za dobrodelne namene. Srečkanje se vrši 22. januarja 1914. Vsebuje pa ta dobrodelna loterija 21.146 dobitkov v gotovini med temi glavne dobitke po K 200.000, 50.000 30.000 in 20.000. Srečke se dobe po 4 K v loterij. kolekturah, tabakarnah, menjalnicah, davčnih, poštnih in brzojavnih uradnih.

Dr. Josip Pogačnik

zdravnik za očne, ušesne, nosne in vratne bolezni

odpotuje za teden dni.